

Sud presuđuje da se obveza nacionalnog suda da po službenoj dužnosti ispita poštuju li se odredbe prava Unije u području zaštite potrošača primjenjuje i na stečajne postupke

Sukladno toj obvezi, nacionalni sud mora također provjeriti jesu li informacije koje moraju biti navedene u ugovorima o potrošačkom kreditu uključene na jasan i sažet način

U kolovozu 2011. supružnici Radlinger zaključili su s društvom Smart Hypo ugovor o potrošačkom kreditu u iznosu od 1 170 000 čeških kruna (CZK) (oko 43 300 eura). Obvezali su se platiti vjerovniku iznos od 2 958 000 CZK-a (oko 109 500 eura) u 120 mjesečnih obroka (EKS¹ kredita iznosio je 28,9%) kao i visoke ugovorne kazne u slučaju da ne ispune svoje ugovorne obveze.

U rujnu 2011. društvo Finway, kojemu je društvo Smart Hypo prenijelo tražbine koje je imalo prema supružnicima Radlinger, pozvalo je supružnike na plaćanje cijeloga iznosa duga, uključujući kamate, troškove i ugovorne kazne. Taj je zahtjev obrazložen time što prilikom sklapanja ugovora supružnici nisu izvijestili o tome da je ovrha bila određena na njihovoj imovini za iznos od 4 285 CZK-a (oko 160 eura).

U travnju 2013. Krajský soud v Praze (Regionalni sud u Pragu, Republika Češka) je utvrdio da su supružnici Radlinger nesposobni za plaćanje te je pokrenuo stečajni postupak u odnosu na njih. U okviru tog postupka supružnici su osporili iznos čije plaćanje traži društvo Finway (4 405 531 CZK, odnosno oko 163 000 eura).

U tom kontekstu Krajský soud v Praze postavlja Sudu Europske unije pitanje protivi li se pravu Unije u području zaštite potrošača češki propis prema kojemu sud koji je nadležan za donošenje odluke o nesposobnosti za plaćanje ne može po službenoj dužnosti ispitati nepoštenost ugovorne odredbe sadržane u potrošačkom ugovoru. Češki sud nadalje pita treba li nacionalni sud po službenoj dužnosti provjeriti jesu li informacije, koje se odnose na ugovore o potrošačkom kreditu i koje moraju u njemu biti navedene, uključene na jasan i sažet način.

Svojom današnjom presudom **Sud presuđuje da se obveza nacionalnog suda – da po službenoj dužnosti ispita poštuju li prodavatelji robe ili pružatelji usluga odredbe prava Unije u području zaštite potrošača² – primjenjuje i na stečajne postupke, što vrijedi također i za pravila koja uređuju ugovore o potrošačkom kreditu.**

Stoga, Sud je također presudio da se **Direktivi o nepoštenim uvjetima³ protivi češki propis prema kojemu u stečajnom postupku sud ne može po službenoj dužnosti ispitati nepoštenost ugovornih odredbi sadržanih u potrošačkom ugovoru, čak i u slučaju kad taj sud raspolaže potrebnim pravnim i činjeničnim elementima.** Istoj direktivi se nadalje protivi predmetni propis jer je njime omogućeno pobijati samo neke tražbine i samo u odnosu na određeni broj prigovora (zastare ili prestanak tražbine).

¹ Efektivna kamatna stopa.

² Postojanje takve obveze Sud je već utvrdio u odnosu na neke odredbe prava Unije koje se primjenjuju u odnosu na nepoštene odredbe sadržane u potrošačkim ugovorima, ugovorima sklopljenih izvan poslovnih prostorija i ugovorima o prodaji robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu.

³ Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24.)

Nadalje, Sud je naveo da, sukladno Direktivi o potrošačkom kreditiranju⁴, **nacionalni sud pred kojim se vodi spor o tražbinama koje proizlaze iz takvog ugovora mora također po službenoj dužnosti ispitati jesu li informacije koje se odnose na kredit (kao na primjer EKS) i koje moraju biti u njemu navedene, uključene na jasan i sažet način.** Sud je slijedom toga dužan poduzeti mjere koje su propisane nacionalnim pravom u slučaju povrede obveze pružanja informacija (sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće).

Također, Sud je precizirao da se, sukladno potonjoj direktivi, **u „ukupni iznos kredita“ ne može uključiti niti jedan iznos koji ulazi u „ukupne troškove kredita“, i to iznos koji predstavlja izvršenje obveze koja je ugovorena predmetnim ugovorom, poput upravnih troškova, kamata, naknada i drugih vrsta troškova koje mora snositi potrošač. Nezakonito uključanje tih iznosa u „ukupni iznos kredita“ ima za posljedicu nižu procjenu EKS-a, čiji izračun ovisi o ukupnom iznosu kredita, te slijedom toga utječe na ispravnost informacija koje moraju biti navedene u ugovoru.**

Naposljetku, u odnosu na ispitivanje nepoštenosti ugovornih kazni koje mora platiti potrošač koji propusti ispuniti obvezu, Sud je naveo da je nacionalni sud dužan **ocijeniti kumulativni učinak svih odredbi ugovora** i, u slučaju da utvrdi nepoštenost više njegovih odredbi, **izuzeti iz primjene sve one koje su nepoštene** (ne samo neke od njih).

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

⁴ Direktiva br. 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (SL L 133, str. 66., ispravci u SL 2009., L 207, str. 14.; SL 2010., L 199, str. 40.; i SL 2011., L 234, str. 46.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 13., str. 58.).